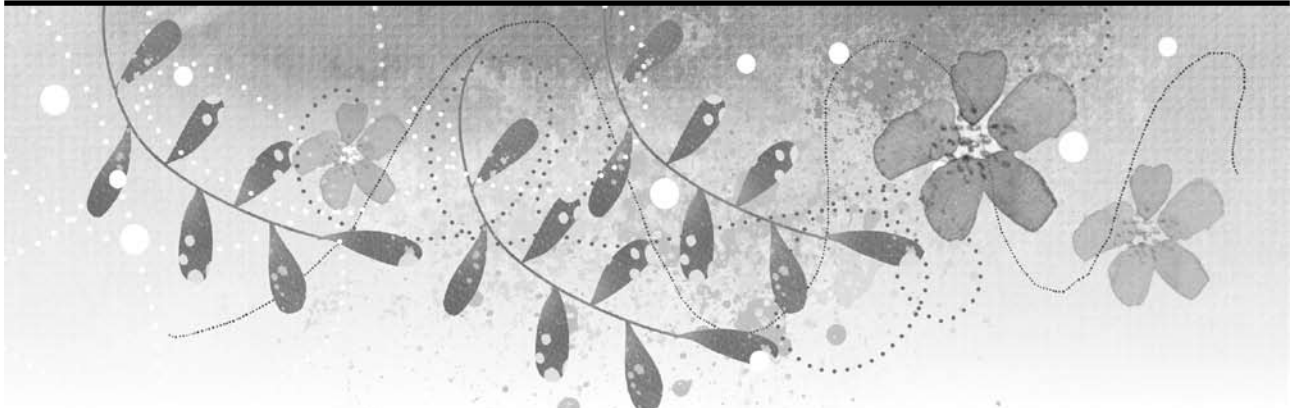

Jo čia nebėra, Jis prisikėlė, kaip buvo sakęs. Jis prisikėlė iš numirusių /Mt 28, 6,7/

2012 m. kovas Vilniaus ev. reformatų parapijos tarybos informacinis leidinys Nr. 3 (117)

Leidžiamas nuo 1998 m. lapkričio mėn. ISSN 2029-512X

Mieli krikščionys, mieli evangelikų reformatų Bažnyčios nariai, SVEIKI SULAUKĘ VELYKŲ ŠVENTĖS!

Sveikindamas su Viešpaties prikėlimo švente bei linkėdamas džiaugsmo ir ramybės, norėčiau su Jumis pasidalinti Velykų žinia, kuri vėl iš naujo primena nuostabų Dievo žodį.

Mums skelbiama žinia – **Laisvė** ir **Atleidimas**. Saldus žodis **Laisvė** turi daug pagundų. Neteisingai suprasta laisvė mums suteikia daug nemalonumų. Mokinys, pabėgęs iš pamokų, gali įsivaizduoti esąs laisvas, nors jo bėdos tik padidėja ir vaikas dar daugiau save supančioja. Taip pat ir suaugęs žmogus, „pabėgęs“ nuo dešimties Dievo įsakymų, gali naiviai įsivaizduoti esąs laisvas, nors iš tikrųjų yra bėdoje ir nelaisvėje. Tokį žmogų galima palyginti su liūne įklampusiu keliautoju, kuris, formaliai žiūrint, yra laisvas. Jis kalba ir daro judesius, bet kuo toliau, tuo daugiau įklimpsta į nelaisvę. Ką apie tokią būklę sako Jėzus?

Jėzus paskaitė pranašo Izaijo knygos žodžius: „Viešpaties Dvasia ant manęs, nes Jis patėpė mane skelbti Gerąją naujieną vargšams, pasiuntė mane gydyti tų, kurių širdys sudužusios, skelbti belaisviams išvadavimo, akliems – regėjimo, siuntė vaduoti prislėgtųjų ir skelbti maloningųjų Viešpaties metų“ (Lk

4, 18-19).

Nors daugelis labai skirtingai suvokia laisvę ir teises, Kristus mums siūlo esminę laisvę – laisvę nuo kaltės ir nuo savo pačių egoizmo. Daugelis iš mūsų esame savo savanaudiško „Aš“ nelaisvėje, ir visi – nuodėmės nelaisvėje.

Jėzus kalbėjo įtikėjusiems Jį žydams: „Jei jūs pasiliekatė mano žodyje, iš tiesų esate mano mokiniai; ir jūs pažinsite tiesą, ir tiesa padarys jus laisvus“.

Jie Jam atsakė: „Mes esame Abraomo palikuonys ir niekada niekam nevergavome. Kaipgi Tu sakai: „Tapsite laisvi“?“

Jėzus jiems tarė: „Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: kiekvienas, kas daro nuodėmę, yra nuodėmės vergas (Jon 8, 31-34).

Kiekvieno žmogaus gyvenime svarbūs žodžiai **Atleidimas** bei **Laisvė**. Mums atrodo, jog tie žodžiai žymi visai skirtingus dalykus. Tačiau Dievo žodis mums skelbia – be atleidimo nebus ir laisvės. Mūsų **Laisvė** prasideda nuo **Atleidimo**, kurį gauname iš kitų, taip pat, kai atleidžiame kitiems. Visi esame susiję tarpusavyje. Ne veltui maldoje „Tėve mūsų“ Viešpats mus moko melsti atleidimo sau ir patiems

atleisti savo kaltininkams. **Viešpaties metai**, apie kuriuos sako Jėzus (Lk 4,19) – tai metai, kuriais būdavo panaikinamos izraelitų skolos. Jėzus sako, kad Jis atėjo tam, kad mūsų skolos būtų atleistos. Prisiėmęs mūsų nuodėmės skolas, jis atpirko jas savo kančioje ir mirtimi ant kryžiaus.

Per Velykas švenčiame Jėzaus pergalę prieš mirtį. Ką ši žinia mums sako? Jėzaus prisikėlimas mums užtikrina Dievo atleidimą ir suteikia Dievo vaikų laisvę. Per Velykas mes švenčiame nepaprastą įvykį – **Dievo Atleidimą** mums, kurie tiki Dievo Sūnaus vardą.

„...kraujas Kristaus, kuris per amžinąją Dvasią paaukojo save kaip auką be dėmės Dievui, nuvalys jūsų sąžinę nuo mirties darbų, kad tarnautumėte gyvajam Dievui“ (Hbr 9,14b).

Brangūs evangelikai reformatai, kartu su visu krikščionišku pasauliu švęsdami Velykas, melskime Dievo atleidimo ir palaiminimo sau bei Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčiai.

Viešpats prisikėlė! Aleliuja!

Gen. superintendentas,
kun. Tomas Šernas

REFORMATAI: MITAI IR TIKROVĖ

Per Lietuvą vėl nuskambėjo žinia apie išparduotą evangelikų reformatų turtą Vilniuje. Ekonominius nusikaltimus tiriantis prokuroras pareiškė įtarimus Algimantui Kvedaravičiui ir Jakovui Strokanovui. Pastarasis buvo sulaikytas ir yra „jau už grotų“. Vyksta ikiteisminis tyrimas. Esminė naujiena paskelbta, tačiau ją supanti tikrovė atspindėta tik iš dalies. Kiti įvykiai ar faktai nušviesti nepakankamai ar netiksliai, kartojami seniai nuvalkioti mitai. Bažnyčios turto iššvaistymo istorijos pagrindiniam herojui išgelbėti, regis, kuriamas naujas mitas.

Lietuvių kalbos žodynas nurodo kelias žodžio *mitas* prasmes. Pirmąją prasme mitas yra žmogaus fantastiškai perkurtos realios tikrovės atspindys. Kita reikšmė – paprasčiausias prasimanymas. Yra dar trečioji reikšmė – maistas. Pastaroji reikšmė gana tolimai pirmosioms, bet gal tik iš pirmo žvilgsnio? Juk mitas gali tapti dvasiniu maistu lengvatikiams? Taip pat atnešti žemiškojo maisto tiems, kurie mitą kuria. Kuo tobuliau prasimanoma, tuo maistas gausesnis. Mitai privalo būti paremti daline tiesa, jie turi atrodyti tikroviškai ir laimėti klausytojų. *Kūno žiburys yra akis. Todėl jei tavo akis sveika, visam tavo kūnui bus šviesu.* (Mt 6,22). Nusikalsti linkę asmenys kruopščiai maskuoja tikrovę, siekia apdumti kūno žiburį. Šiame straipsnyje paliesime visuomenėje gyvuojančius šiuolaikinius mitus apie Lietuvos reformatų Bažnyčios nūdieną.

Mitas Nr. 1 – „Suskilusi bažnyčia“

Šis mitas – labai svarbus. Jam sukurti bei išlaikyti naudojama ne viena imitacija. Mitas: *Lietuvos reformatų Bažnyčia suskilusi, o tikintieji – kažkas su kažkuo pešasi...* Ar tikrai taip yra tikrovėje? Iš dalies, taip. Iš tiesų – Bažnyčioje visuomet yra skirtingų žmonių, vyksta diskusijos. Krikščionys išpažįsta esą nuodėmingi žmonės, reikalingi gerojo Ganytojo. Diskusijos, net ginčai vyksta Bažnyčioje, tačiau jie neišvengia iš Bažnyčios ribų ir nėra juose žudančio priešiško. Evangelijos žodis liudija Jėzaus lūpomis: Kiekviena suskilusi karalystė bus sunaikinta... (pl. Lk 11, 17), bet juk šie žodžiai neskirti Bažnyčiai! Ji nebus sunaikinta, jos net pragaro galybės nesugriauš! (pl. Mt 16,16-18). Bažnyčia visuomet turėjo priešą ir šis apie ją be perstojo sukiosis. Tas priešas – piktoji dvasia – šėtonas,

jo tarnai – žmonės iš mūsų, bet nemūsiškai (pl. 1 Jn 1,19). Prisidengę kalbomis apie teisingą tikėjimą ir užsimetę religingumo skraistę, siekia ne laimikio aukštybėse, bet to, ką apaštalas Povilas įvardina žemės daiktais (pl. Fil 3, 14,19). Tokių žmonių siekis – religijos dėka susikurti šventumo įvaizdį, įgyti valdžią, valdyti bažnytinį turtą, juo neatsakingai naudotis ir galop – pasisavinti. Vienas iš Dvylikos apaštalų buvo Judas Iskariotas. Jam labiau rūpėjo sidabriniai, nei Jėzaus mokinystė. Ji jam buvo naudinga dėl apaštalų išdo, iš kurio vogė (pl. Jn 12, 4-6).

Bažnyčios požymiai, jos valdymas

Bažnyčios daktarai yra įvardinę tris svarbiausius Bažnyčios požymius: teisingai skelbiamas Dievo žodis, teisingai administruojami sakramentai ir laikomasi tvarkos. „Tvarka, kaip bažnyčioje“ – nėra iš piršto išlaužtas posakis. Disciplina, krikščioniška atsakomybė arba bažnytinė teisė yra vienas iš svarbiausių Dievo surinkimo atpažinimo požymių. Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčia vadovaujasi savo bažnytiniais teisiniais aktais – Gdanskio Agenda (1639) ir Sinodų kanonais (1557-2011). Kaip valstybės teritorijoje galioja tos valstybės įstatymai, taip Bažnyčioje galioja kanoninė teisė. Nėra vienu metu galiojančių dviejų Konstitucijų valstybėje, taip nėra dviejų kanoninių teisių Bažnyčioje. Yra viena Bažnyčia ir viena jos galiojanti bažnytinė teisė. Pagal ją tėra viena reformatų bažnytinė vadovybė: aukščiausioji – Lietuvos evangelikų reformatų Sinodas (toliau – Sinodas), aukštesnioji

XIX a. pabaigoje Vilniaus Sinodo pasistatytas namas, kurio butai 2011 m. vasarą išparduoti pusvelčiui

2011 m. parduoti Lietuvos ev. reformatų Sinodo rūmai, Pylimo 7.

– Lietuvos evangelikų reformatų Konsistorija (toliau – Konsistorija) ir aukštoji – seniorato institucija, vadovaujama *generalinio superintendente*. Jis – Lietuvos evangelikų reformatų vyriausiasis kunigas vyskupo pareigose. Visos šios bažnytinės institucijos yra vienintelė teisėtai ir kanoniškai veikianti bei skirtingus įgaliojimus turinti Lietuvos evangelikų reformatų bažnytinė nacionalinio lygmens vadovybė. Vietiniuose surinkimuose – parapijose, bažnytinė vadovybė veikia panašiai: parapijų sesijos, jų seniūnų valdybos ar tarybos bei Sinodo paskirtas ganytojas – administratorius arba klebonas.

Biržų reformatų bažnyčia, kurios likimas galėjo būti kaip Vilniaus...

Nuo 1920 metų visi eiliniai Sinodo suvažiavimai vyksta Biržuose, Joninių metu. Tai galutinai buvo įtvirtinta kanonais XVII-1930 ir VIII-1935. Ši tradicija niekam nekėlė abejonių atgaunant Lietuvai politinę laisvę 1988 metais ir vėliau. Lietuvos evangelikai reformatai be jokių abejonių rinkosi į eilinius Sinodo suvažiavimus Biržuose, Joninių laiku iki pat 1995 metų. Iki tų pačių metų Lietuvos evangelikų reformatų aukščiausioji ir aukštesnioji vadovybė veikė be valstybės išduotų Bažnyčia rekvizitų – Bažnyčios santykius su valstybe liudijančių ženklų: juridinio asmens pažymėjimo dokumento ir valstybės institucijose patvirtino antspaudo. Keitėsi valstybių sienos ir politinės santvarkos, bet ne Bažnyčia. Dievo Bažnyčia jose sunkiau ar lengviau gyvavo, vykdė savo pašaukimo misiją. Tai ėmana daryti net valstybėse, kurios Bažnyčios nepripažįsta ar net ją persekioja. 1995 metais bažnytinius Lietuvos evangelikų reformatų rekvizitus, paslapčia nuo tikinčiųjų, iš Teisingumo ministerijos išsiėmęs asmenys ima ardyti kanoninę tvarką, pradeda varžyti tikinčiųjų teises ir atstovauti savo parapijoms Sinode. 2000 m. Sinodo suvažiavimas visai neįvyksta. Tik 2001 metais galop atstatomas Lietuvos evangelikų reformatų aukščiausios kanoninės vadovybės veikimas – eilinis Sinodas susirenka Biržuose, išsirenka aukštesniąją vadovybę – Sinodo kolegiją, dabar vėl vadinamą Konsistorija. Kanoniškai ją sudaro

4 dvasininkai ir 4 pasauliečiai. Pirmininkauja pasaulietis, jį pavaduoja dvasininkas. 2002 metais Sinodas atstato paskutinę Lietuvos evangelikų reformatų aukštosios vadovybės instituciją – generalinio superintendente pareigybę. Visų šių institucijų veikla bei savivaldos kontrolė apibrėžta bažnytinės teisės aktais. Svarbu nepamiršti – tai savivalda, kurią įgalioja pats Bažnyčios vadovas – vyskupų Vyskupas ir karalių Karalius – mūsų Viešpats Jėzus Kristus. Bažnyčia valstybės įgaliojimų neturi ir negali turėti. Jėzus Kristus yra Bažnyčios galva ir Jam visa savivalda paklūsta, tarnauja prižiūrdama Jo nuosavybę – Bažnyčią – Dievo žmonių surinkimą.

Mito Nr. 1 išsklaidymas

Peštynių bažnyčioje nėra, kaip nėra suskilusios Bažnyčios. Yra peštynių ir suskilusios Bažnyčios *imitacijos*. Šis mitas ir imitacijos atpažįstamos bažnytinės teisės šviesoje. Kur neva vyksta A.Kvedaravičiaus „sinodai“? Ne Biržuose, nors stengiasi būti kiek galima panašesni į Bažnyčią, savo sambūrį sukviečia, vis tik, Joninių metu. Mītui privalu kuo tikroviškiau imituoti Sinodą. Pavyzdys, kad 2001 metų liepos mėnesį A.Kvedaravičiaus su jo pusbroliu R.Jankūnu organizuotas sambūris Kaune – buvo labai nevykusi Sinodo imitacija. Ją stengiamasi ištrinti iš atminties net savų statistų galvose. Panašiai imituojama aukštesnioji, neva bažnytinė vadovybė – Sinodo kolegija arba Konsistorija. Tačiau iki šiol, matyt, net patys imitatoriai negali pasakyti kokia jos sudėtis. Esame aptikę net du 2001 metų dokumentus, kuriuose ta pati imitacinio organo sudėtis pateikiama skirtingai. Suprantama, iš kur jame bus 4 dvasininkai? Pagaliau po to, kai Sinodas atkuria generalinio superintendente instituciją Biržuose, atsiranda ir jos imitacija Vilniuje. Kas tie imitatoriai, kokie jų įgaliojimai pasisakyti Lietuvos evangelikų reformatų vardu? Jokių. Tai kodėl įvardinami panašiai kaip kanoniškai įgalioti asmenys – Bažnyčios vadovai? Gal dėl to,

kad mažiau su bažnytine santvarka susipažinusiems žmogui pakanka parodyti pasikabinant kryžių, rankose laikyti valstybės išduotą juridinio asmens dokumentą, pridėti dar antspaudą. Dar pridėjime diplomatinį pasą, kurį, kaip ir valstybinius Bažnyčios rekvizitus, pasinaudojant valstybės jaunumu ir jos teisi- nėmis spragomis, išigyja tas, kas pirmas pasibeldžia į Teisingumo ar Užsienio reikalų ministerijos duris. Atgimimo pradžioje, kol Bažnyčia meldėsi, pakako vieno apskraus vyruko, kad valstybės institucijose susirinktų tai, ko reikia tobulai imitacijai sukurti. Tobulos imitacijos sukurtas įvaizdis nesunkiai klaidina ne tik su evangelikų reformatų Bažnyčios santvarka mažiau susipažinusių žmonių, bet ir valstybės tarnautojus, atsakingus už santykius su teisėta Bažnyčios vadovybe, o ne jos imitacija. Nes toliau mitui kurti jau naudojami imitatorių sukurti neva bažnytinės teisės dokumentai, kuriuos pakanka pavadinti tinkamu vardu, patvirtinti valstybės ir žmonių akyse gerbiamu antspaudu... Patyrinėjus juos – plika akimi matyti, kaip jie kuriami reaguojant į dienos įvykius, kad tik mitas būtų tikroviškesnis.

Jei yra viena Lietuvos evangelikų reformatų kanoninė teisė, nėra ir „suskilusios“ Bažnyčios. „Suskilimas“ reikalingas tiems, kurie nenori paklusti bažnytinei teisei, o tai reiškia – nesilaiko vieno iš trijų svarbiausių Dievo Bažnyčios požymių – disciplinos arba krikščioniškosios atsakomybės. Esminio požymio trūkumas išduoda: Bažnyčios nėra, yra tik jos imitacija, paremta valstybės išduotu ir Bažnyčios neįgalioto asmens pasisavintu juridinio asmens pažymėjimu. Nėra kam būti atskilusiu ar suskilusiu...

R.M.
Perspausdinta iš www.ref.lt

Europos 2012 metų reformatų bažnyčių vadovų suvažiavimas Vienoje

Pasaulio Reformuotų Bažnyčių Unija (angliškas trumpinys – WCRC) jungia 229-ias nacionalinių ar regioninių reformatų, presbiterionų ir kongregacines Bažnyčias 108 pasaulio šalyse ir yra struktūriškai padalinta į 8 regionus: Šiaurės Amerikos; Lotynų Amerikos, Karibų baseino, Afrikos, Azijos, Vidurinių Rytų, Okeanijos ir Europos.

Europos regionas yra vienas geriausiai organizuotų ir turtingiausių struktūros prasme. Būtent šio regiono Bažnyčios įneša didžiausią finansinį indėlį šiai pasaulinei Tarptautinei Bažnyčių Sąjungai išlaikyti. Europos regiono atstovavimas 2006-ųjų Budapešte bei 2007-ųjų Berno suvažiavimų metu buvo perorganizuotas į Europos reformuotų Bažnyčių vadovų ar jų tiesiogiai įgaliotų atstovų kasmetinį suvažiavimą, kuris sutrumpintai vadinasi *WCRC Europa*. Jis vyksta kiekvieną kartą vis kitoje šalyje, o tos šalies nacionalinė Bažnyčia yra atsakinga už svečių priėmimą.

2011 metų suvažiavimas vyko Prahoje. Šiomet kovo 22-24 dienomis Europos reformatų sostinė tapo Austrijos širdis - Viena. Pagal *WCRC Europa* Konstituciją, šiame regione yra 39 savarankiškos nacionalinės ar tos pačios šalies skirtingų reformatų kilčių Bažnyčios bei jų junginiai. Suvažiavime Vienoje dalyvavo absoliuti dauguma Bažnyčių atstovų ir svečiai – atsakingi Pasaulio Reformuotų Bažnyčių Unijos vykdomojo komiteto Ženevoje tarnautojai: sekretorius kun.dr.Setry Nyomi (Ganos Presbiterionų Bažnyčia), bei teologijos departamento sekretorius kun.dr.Douwe Visser (Nyderlandų Protestantų Bažnyčia), kiti atsakingi finansiniais klausimais asmenys. Suvažiavimui pirmininkavo *WCRC Europos* pirmininkas kun. Jan-Gerd Heetderks (Nyderlandų Protestantų Bažnyčia), sekretoriavo – WCRC Europa sekretorius kun. Alexander Horsburg (Škotijos Bažnyčia).

Suvažiavimo atidarymo pamaldose šeimininko teisėmis suvažiavimą pasveikino bei pamokslavo Austrijos reformatų Bažnyčios vadovas kun.Thomas Henefeld.

Pirmąją suvažiavimo darbo dieną apie WCRC ir Europos regiono finansinius klausimus kalbėjo Vokietijos reformatų Bažnyčios atstovas dr. Johann Weusmann. Anot jo, Pasaulio ir Europos Bažnyčios pergyvena tuos pačius ekonominius sunkumus, kurie atsispindi valstybėse. Dėl ekonominės krizės per dešimt metų labai pakito dolerio bei euro kursai Šveicarijos franko atžvilgiu, todėl pasaulinė organizacija, tebegaudama tuos pačius Bažnyčių įnašus kitomis valiutomis, neteko didelės dalies buvusių pajamų. Po pranešimo buvo diskutuojamos galimybės WCRC centrinę būstinę dėl ekonominių priežasčių perkelti iš Šveicarijos į kitą – euro zonos valstybę. Šveicarijoje brangus pragyvenimas ir joje tarnautojus išlaikyti labai brangu.

Kita vertus, Šveicarija – neutrali valstybė, turinti vienas geriausių sąlygų priimti piliečius iš įvairių šalių. Čia sutelkta daugybė kitų pasaulinių organizacijų, įskaitant ir krikščioniškas (pvz.: pasaulio Liuteronų federacijos centras taip pat Ženevoje). Šiuo klausimu yra pasisakiusios Bažnyčios iš Afrikos bei Lotynų Amerikos, siūlydamos naują būstinę įkurdinti Brazilijoje arba Pietų Afrikos respublikoje. Bet kokių atveju dėl Pasaulinės reformatų būstinės perkėlimo teks priimti sprendimą Pasauliniame suvažiavime, kuris numatytas 2017 metais. *WCRC Europa* laikosi nuostatos, jog būstinę derėtų

palikti Europoje, kurioje nors euro zonos šalyje.

Apie dvasinę tarnystę nacionalinių šalių ginkluotose pajėgose bei užsienio taikos misijose pranešimą perskaitė Vokietijos vyriausiasis protestantų kapelionas kun. dr. Martin Dutzmann, (Lippes Bažnyčia, Vokietija). Diskusijose buvo atkreiptas dėmesys į tai, jog Bažnyčios tarnautojams tenka atsidurti „abiejose barikadų“ pusėse. Kariuomenės veiksmų pasekmes skaudžiai išgyvena karo zonos civiliai, kurių nemažai yra krikščionių. Vienas svarbiausių uždavinių – ne tik padėti sunkius karo išgyvenimus patiriantiems kariams, bet ir jiems padėti sugrįžti į taikos gyvenimą. Didžioji dauguma Europos reformatų Bažnyčių misijų vyksta tuose pačiuose politiniuose ir kariniuose junginiuose, todėl karo kapelionai protestantai vieni su kitais palaiko ryšius, gan dažnai susitinka bendroje karinėse misijose.

Antrąją dieną suvažiavimas išklaušė Lietuvos evangelikų reformatų vicesuperintendente kun. Rimo Mikalausko pranešimą apie Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios situaciją. Nuo 2011 metų birželio pabaigos apie Bažnyčios situaciją Lietuvoje jau nemažai buvo rašyta, suvažiavimo dalyviai buvo susipažinę su iš anksto pateikta medžiaga. Lietuvos evangelikų reformatų vardu kun. R. Mikalauskas padėjo Pasaulio ir Europos WCRC atsakingiems vadovams, partnerinių Bažnyčių Vokietijoje ir Vengrijoje vadovams už pernai greitai pareikštą susirūpinimą Lietuvos evangelikų reformatų

Bažnyčios klausimais Lietuvos Respublikos valstybinėms institucijoms bei už 2011-ųjų gruodžio mėnesį WCRC Europa vykdomojo komiteto viceprezidento vizitą Vilniuje.

Visi bendri veiksmai, tikėtina, neša teisingumo vaisius. Ekonominis nusikaltimus tiriantys policijos pareigūnai jau pareiškė įtarimus pil. Algimantui Kvedaravičiui bei pil. Jakovui Strokanovui. Pastarasis sulaukė kelis mėnesius. Iš paskutiniųjų įvykių, kuomet iš esmės tuščioje Vilniaus bažnyčioje, savųjų ratelyje, užsienio piliečiai buvo neva „iššventinami reformatų kunigais“ galima daryti prielaidą, jog ir pats A. Kvedaravičius jaučia poreikį stiprinti pozicijas „savo atliktoms veiksmams pridengti“ patikimais asmenimis iš artimojo užsienio.

Pranešėjas paminėjo apie pernai vykusį bandymą užmegzti ryšius su būsimaisiais Lietuvos „kunigais“ ir patyrė, jog jie besą priklausomi nuo A. Kvedaravičiaus asmens, o reformatiškasis konservatyvizmas labiau primena uždangą, po kuria slepiami tikslai neturi nieko bendro su reformatų Bažnyčios misija. Kun. R. Mikalauskas atkreipė dėmesį, jog Europos nacionalinės Bažnyčios, bendradarbiaudamos su savo šalių vyriausybėmis, gali efektingai prisidėti prie Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios santykių su valstybe aiškesnio nustatymo ir padėties normalizavimo. Išklaušę pranešimą WCRC Europos suvažiavimo dalyviai nutarė toliau teikti visą įmanomą paramą Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčiai.

Suvažiavimo pabaigoje teologinį pranešimą Šv. Rašto bei jo hermeneutikos tema perskaitė Amsterdamo Laisvojo Universiteto profesorius dr. Henk Vroom. Pranešime buvo atkreiptas dėmesys, jog Šv. Rašto interpretacija yra susijusi su kultūrine aplinka, kurioje gyvena pats interpretatorius. Po pranešimo WCRC Europa suvažiavimo vykusioje diskusijoje buvo pastebėta, kad egzistuoja rimta problema – kylantis „agresyvusis sekuliarizmas“. Tai pastebima Vakarų Europoje, ypač pastaruoju metu Nyderlanduose.

Suvažiavimas pabaigė darbą, numatydamas kitų metų suvažiavimo datą – 2013 metų kovo mėnesį, tikėtina, Graikijos sostinėje – Atėnuose.

InfoRef.lt

Lietuvos bažnyčioje ordinaujami latviai – Alvis Sauka ir Artis Celmins. Foto D. Gudlianskienės

ŠVENTOSIOS VAKARIENĖS SAKRAMENTAS

Artėja Velykų šventės. Senieji reformatai priešvėlykinį laikotarpį paskirdavo pasiruošimui priimti Komuniją – švęsti Viešpaties Vakarienę. Darius Petkūnas, Lietuvos evangelikų liuteronų Bažnyčios kunigas, Konsistorijos prezidiumo narys, Teologijos daktaras, Helsinkio universiteto docentas, Klaipėdos universiteto HMF Baltistikos Centro vyresnysis mokslinis bendradarbis, yra apgynęs daktaro disertaciją „Šv. Komunija 16-17 amžiuje Lietuvos ir Lenkijos reformatų Agendose“. 2006 metais jis „Vilniaus reformatų žinioms“ (Nr.2, balandis) buvo atsiuntęs trumpą paaiškinimą, ką reformatui reiškia Viešpaties Vakarienė:

Komuniją 4 kartus per metus pirmasis rekomendavo Ulrichas Cvinglis. Jo požiūriu, Komunija buvo Kristaus aukos prisiminimas ir parodymas, kad tikintieji yra Jam ištikimi ir laikosi Jo mokymo.

Cvinglio mokymas apie Vakarienę nepaplito. Reformatai pasirinko Jono Kalvino mokymu, kuris liudija, kad tikintieji, priimdami duoną ir vyną,

tuo pačiu metu Šventosios Dvasios pagalba priima dvasiškai Kristaus kūną ir kraują. Kalvinas nesakė, kad Kristus savo kūnu ir krauju yra pašventintoje duonoje ir vyne, nes Jis savo kūnu yra įžengęs į dangų, tačiau šis kūnas duodamas visiems TIKINTIESIEMS per Šventąją Dvasią. Kadangi Kristus savo kūnu aplanko tikinčiuosius ne duonoje ir vyne, bet dvasiškai ir sakramentiškai, reikalingas pasiruošimas. Lietuvos ir Lenkijos Bažnyčios reformatorius Jonas Laskis (Jan Lasco) buvo įvedęs net dviejų savaičių pasiruošimo laikotarpį, kad tikintieji tikrai būtų verti ateiti prie Dievo stalo ir priimti Kristaus kūną ir kraują savo išganymui.

Kadangi reformatų Bažnyčioje reikalingas rimtas pasiruošimas, reformatų teologai mokė, kad užtenka 4 kartus per metus prieiti prie sakramento.

Kun. Darius Petkūnas

Neseniai išleistoje Lietuvos reformatų tikėjimo pagrindų knygoje Antrasis šveicariškasis išpažinimas, XXI skyriuje Apie Šventąją Viešpa-

ties vakarienę rašoma:

Todėl prieš einant Vakarienės pirmiausia dera mums patiems apaštalo (Jono – red. past.) pavyzdžiu apmąstyti, kokių tikėjimu vadovaujamės, ar tikime, kad Kristus buvo atėjęs išvaduoti iš nuodėmių ir kviesti atgailai, ir ar kiekvienas tiki esąs tarp tu, kurie išvaduojami, išlaisvinti Kristaus; ir ar nusprendė pakeisti ydingą gyvenimą, šventai gyventi ir Dievui padedant tvirtai laikytis tikrosios religijos bei santarvės su broliais, ir vertai dėkoti Dievui už išgelbėjimą, ir t.t.

Laikome, kad paprasčiausias ir tobiliausias Vakarienės būdas, pobūdis arba ritualas yra toks, kuris artimiausias pirmajam Viešpaties potvarkiui ir apaštalo mokymui; t.y. susideda iš Dievo žodžio skelbimo, dievobaimingų maldu, paties Viešpaties veiksmo, jo pakartojimo, Viešpaties kūno valgymo ir kraujo gėrimo, taip pat išganingosios Viešpaties mirties prisiminimo, ištikimos padėkos ir švento vienijimosi su bažnytinio kūno sąjunga.

„V..ž.“inf.

Talkos Vilniaus parapijos namuose

Nuo kovo pradžios verda darbas Vilniaus reformatų parapijos išsinuomotose patalpose Gerosios Vilties gatvėje. Rekonstruojamos patalpos, pritaikant jas parapijos reikmėms. Įrengti kabinetai parapijos raštinei, archyvui ir bibliotekai, svečių kambariai, sutvarkyta susirinkimų – renginių salė, atnaujinti parapijiečių suvežti baldai, sutvarkyta dujinio šildymo sistema, atlikti santechnikos darbai.

Pagrindinį – specialistų reikalaujantį darbą atliko parapijiečių Gyčio Krikščiko (santechnikos, šildymo įrangos darbai) ir Alvydo Verbicko (apdailos) vyrai.

Dabar atėjo eilė valymosi, tvarkymosi darbams. Jiems vadovauja Kristina. Kasdien nuo pusiaudienio triūsia senjorės, o vakarais – jaunimas.

Vis dar reikalinga visų mūsų pagalba įrengti ir pritaikyti patalpas

normaliai parapijos veiklai. Kviečiame visus, mokačius dažyti, glaistyti ar kitaip prisidėti savo darbu.

Taip pat paaukoti namų apyvokos daiktų, kurie gal be naudos dulka jūsų palėpėse, sandėliukuose...

Jaunimas ir vaikų mokyklėlės auklėtiniai būtų be galo dėkingi, jei kas paaukotų televizorių ar muzikos aparatūrą.

Su džiaugsmu priimamos tiklinės aukos remonto išlaidoms padengti ir virtuvei reikalingai įrangai įsigyti. Tam kiekvieną sekmadienį per reformatų pamaldas liuteronų bažnyčioje galima paaukoti tikslinę auką. Tam yra padėta aukų skrynelė.

Parapijos taryba dėkoja visiems, kas jau vienaip ar kitaip prisidėjo, kad turėtume jaukius, patogius parapijos namus ir galėtume vaisingai dirbuotis Dievo garbei ir Bažnyčios

gerovei. *Kiekvienas tegul aukoja, kaip yra širdyje nutaręs, ne gailėdamas ar tarsi verčiamas, nes Dievas myli linksmą davėją. (2 Kor 9)“*

Vilniaus ev. reformatų parapijos taryba

XXI a. evangelikų reformatų giesmynas

Evangelikų bažnyčios vienas ryškiausių tapatybės bruožų – bendruomeninis giedojimas per pamaldas. Vakarų Europoje XVI–XVII a. buvo sukurta daug giesmių, šiandien įvardinamų kaip turtingas protestantiškojo giedojimo paveldas. Kiekviena evangelikų karta į šį paveldą įnešė savo turtą. Kai kuriose šalyse, išgalėjus kontrreformacijai, buvo draudžiama protestantams viešai ar net ir privačiai giedoti, net jei buvo toleruojamos jų pamaldos. Evangelikai reformatai ypač akcentavo Šventojo Rašto giesmes – psalmes. Jas vertė į tautines kalbas ir pritaikė joms melodijas. Ženevos psalmynas yra vienas žinomiausių pasaulyje. Jo melodijas šiandien randame daugelyje įvairių šalių evangelikų giesmynuose. Lietuvos evangelikai reformatai psalmes taip pat vertė į tautines: lenkų ir lietuvių kalbas, leido giesmynus. Paskutinė mūsų giesmyno laida – Kaune išspausdintas 1942 metais Evangelikų giesmynas buvo pakartotinai perleistas 2001 metais. Ši laida taip pat išsibaigė. Konsistorijoje buvo svarstomos galimybės dar kartą perleisti 1942 metų giesmyną arba parengti naują. Nutarta, jog būtinas naujas giesmynas, kuriame būtų perimtos geriausios senųjų giesmynų savybės ir sykiu gerai tarnautų XXI a. tikintiesiems.

Skelbiame Dalijos Gudliauskienės straipsnelį – Lietuvos evangelikų reformatų lietuviškųjų giesmynų apžvalgą bei naujienas: įvykusį XXI a. reformatų giesmynui rengti skirtą suvažiavimą Vilniuje, pradėtus darbus.

Pirmosios reformatų giesmės lietuviškai buvo atspausdintos Merkelio Petkevičiaus 1598 m. išleistame Katekizme, kuris, kaip rašo Jokūbas Kregždė „Lietuvos reformatų raštija“, buvo ne vien katekizmas, bet ir giesmynas su maldomis. M. Petkevičiaus leidinyje buvo išspausdintos 48 giesmės ir 40 Dovydo psalmių, kurios daugiausia buvo išverstos iš lenkiškų

giesmynų. M. Petkevičiaus Katekizmo originalas saugomas Gdansko miesto (Lenkija) bibliotekoje, o Lietuvoje 1939 m. buvo išleistas kalbininko J. Balčikonio parengtas fotografinis leidinys.

Antruoju giesmynu laikoma 1653 m. Kėdainiuose išleista *Kniga nobažnystės krikščioniškos*, kurią sudaro penkios dalys: „Psalmynas su giesmėmis“, „Sekmadienių evangelijos“, „Pasakojimai apie Jėzaus kančią ir mirtį“, „Maldos krikščioniškos“ ir „Katekizmas mažas arba trumpas pamokslas tikėjimo krikščioniško“. Knygos rengėjai – Steponas Jaugelis Telega, Samuelis Tomaševskis, Samuelis Minvydas, Jonas Božimovskis. Joje buvo atspausdinta 160 giesmių ir 99 eiliuotos psalmės.

Trečioji giesmyno laida – pertvarkyta *Kniga nobažnystės krikščioniškos* ir atspausdinta 1781 m. Karaliaučiuje bei pavadinta *Kancionolu – Kancionolas tey east Knigos Psolmu ir Giesmiu*, kuriame jau yra 313 giesmių bei 145 maldos. Spėjama, kad jo sudarytojas galėjo būti reformatų kunigas, Žemaitijos distrikto senjoras Mykolas Ceraskis, kunigavęs Kėdainiuose, Slucke, Zabłudove, Biržuose.

Ketvirtuoju reformatų giesmynu laikytinas Nem. Radviliškio kunigo Samuelio Nerlichio tokios pat sandaros, bet naujai perredaguotas

ir 1845 m. išleistas Mintaujoje (dab. Jelgava, Latvija) *Kancionolas*. Kai kurios menkesnės vertės giesmės išmestos, jų vieton įdėtos išverstos iš lenkiško Kurnatausko sudaryto ir 1810 m. išleisto Karaliaučiuje „Piosennik i Modlitewnik“. Šiame *Kancionole* buvo 282 giesmės ir 177 maldos.

Penktasis giesmynas – 1877 m. Mintaujoje atspausdintas *Kancionolas*, naudotas lietuviškose reformatų parapijose iki pat 1910 metų, o kai kur ir ilgiau. Jame buvo sugrąžintos, tikintiesiems reikalaujant, kun. S. Nerlichio išmestos 35 senosios giesmės.

Šeštasis leidimas – Giesmynas su maldų priedu – taip vadinamas *Dagilio giesmynas* pagal sudarytoją Biržų vargonininką Stanislovą Dagilį, kuris ryžosi naujai pereiliuoti gražia lietuvių kalba visas giesmes, neišskiriant atskirai psalmių. 1910 m. giesmynas atspausdintas jau lotyniškais raidėmis. Iki šeštojo giesmyno buvo spausdinama gotišku šriftu. Maldas pertaisė, parašė daug naujų kunigai P. Jakubėnas, J. Šepetyš, A. Cumftas. Prakalbą parašė Vilniaus ev. reformatų Sinodo vyriausiasis senjorius kun. V. Meškauskas ir lietuviškų surinkimų Dievo Žodžio tarnai – taip pasirašyta.

Lietuviškų giesmynų reformatams poreikis nebuvo patenkintas

nukelta į 8 p. ▶

ir greit – jau 1915 m. ruošiama **septintoji giesmyno laida**. „Tai šeštosios laidos pakartojimas, pataisant atskirus žodžius ar eilutes“, – rašoma giesmyno įžangoje. Sėkmingai pradėtą darbą sutrukdė I-asis pasaulinis karas ir po jo sekę įvykiai. Pasitraukę į Rusiją sudarytojai jau 1917 m. buvo pradėję giesmyną spausdinti Petrapilyje ir užbaigė 1918 m. Voroneže. Tačiau daugumą iš atspausdintų 3 tūkst. giesmyno egzempliorių sunaikino bolševikai. Sugrįžus po karo į Lietuvą 1921 m. buvo spausdinami iš naujo jau du giesmyno variantai: 327 giesmės su maldomis 654 puslapių ir perpus plonesnis – tik giesmės. Giesmyne patalpinta tik viena nauja giesmė, giedota skęstant Titanikui: „Arčiau, mans Dieve“. Giesmynas atspausdintas Biržuose įkurtoje M.Yčo ir B-vės spaustuvėje.

Aštuntasis giesmynas. Nepriklausomos Lietuvos metais kun. Adomas Šernas ėmėsi rengti iš esmės naują giesmyną. Jis perdarė beveik visas *Dagilio giesmyno* giesmes, pakeitė struktūrą – giesmės ir psalmės sudėtos kartu, suskirstant pagal bažnytinių metų liturgiją. Labai daug naujų giesmių kun. A.Šernas išvertė iš vokiečių, prancūzų, latvių kalbų ar net pats sukūrė tekstus (52, 103, 126, 148 ir kt.). Darbas užsitęsė. Atūžus II pasauliniam karui, buvo susirūpinta, kad nežūtų atliktas darbas. Pasi-naudojant vokiečių okupacijos surūpinta, buvo pasistengta paspartinti spausdinimą visokiais įmanomais būdais ir 1942 m. Kaune išvydo šviesą naujas *Evangelikų Giesmynas su maldomis* reformatams ir liuteronams. Skubant išleisti, buvo atsisakyta minties leisti giesmyną su natomis, nors Vakaruose protestantai jau XX a. pradžioje leido giesmynus su natomis. Liuteronai šio ekumeninio giesmyno nepriėmė, po karo išsileido bent kelias laidas giesmynų, pritaikytų liuteronų parapijų tradiciškam giedojimui. Reformatų parapijose irgi ilgokai nebuvo naudojamas šis, vadinamas *Šerno Giesmynas*. Tik atgavus Nepriklausomybę ir atsikūrus daugybei parapijų at-

sirado poreikis visiems Lietuvos reformatams giedoti iš šio giesmyno. Poreikis buvo toks didelis, kad 2001 m. išleistas jo fotografuotas leidimas.

Devintasis giesmynas.

2012 m. kovo 3 d. kun. Rimas Mikalauskas Vilniuje į naujuosius parapijos namus sukviėtė grupę įvairių profesijų, bet vieno tikslo vedamų žmonių: išjudinti didžiulį kalną – XXI a. evangelikų reformatų giesmyno leidybą.

Buvo sutarta sekti 1910 metų reformatų giesmyno ir XIX a. kancionolų tradicija.

Naujo giesmyno struktūra numatoma iš 4 dalių:

1. **psalmės** – pagal Ženevos psalmyno melodijas, bent 20.

2. **giesmės** – Šerno giesmyno pagrindu, tačiau dalies jų, rečiau naudojamų, atsisakant, vietoj jų įtraukiant naujas.

3. **maldynas** – dvasininkai jau pradėjo darbą.

4) **summa** arba tikėjimo praktikos dalykai.

Daugiausia darbo reikalaujanti dalis – eiliuotai išversti psalmes, pritaikant jas prie Ženevos psalmyno melodijų. Dabar naudojama giesmyne pagal 42-os psalmės melodiją yra net kelios tarp reformatų populiarios giesmės. Deja, nė viena nėra tikslus 42 psalmės vertimas. Psalmes sueiliuoti ir pritaikyti Ženevos melodijoms pasiryžo chorvedė, kompozitorė Tamara

Blažienė. Pirminiam darbo etapui reikia apsispręsti, kiek ir kurias iš 150 Dovydo psalmių norime matyti naujajame Giesmyne.

Kol kas nėra sudaryta atskirų giesmyno dalių ruošimo grupių, nenumatyti vadovai.

Siūloma leisti giesmyną nedidelio – A6 formato, kad būtų patogų nešiotis. Giesmes spausdinti ne eilutėmis, bet proza, kaip buvo padaryta *Dagilio giesmyne*, taip sutaupant daugiau vietos. Prie giesmių spausdinti vienbalses natas.

Buvo pasiūlyta leisti, kaip ir *Dagilio giesmyno*, du variantus: giesmes su maldomis ir tik giesmes. Be to galima būtų išleisti atskiru leidiniu *Psalmyną* su natomis.

Perspausdinta iš www.ref.lt

Baptistai ir „Laisvosios bažnyčios“ Lietuvoje

Šiandieninių baptistų (gr. baptistz̄s – krikštytojas) ir „laisvųjų bažnyčių“ ištakos siekia Reformacijos laikus – XVI amžių. Reformatoriai Cvinglis, Kalvinas, Liuteris ne visais teologiniais klausimais sutarė tarpusavyje. Tie skirtumai atsispindi šiuolaikinėse reformatų ir liuteronų Bažnyčių doktrinos. Dar vienos, pačios radikaliausios Reformacijos srovės – anabaptistų atstovai nesutarė nei su vienais, nei su kitais. Svarbiausias klausimas, dėl kurio nepavyko susitarti buvo krikštas. Anabaptistai mokė, kad krikštyti galima tik savarankiškai apsisprendusius tam žingsniui žmones, kurie sąmoningai sutinka gyventi pagal Kristaus mokymą, eucharistiją laikė tik Kristaus aukos minėjimu. 1525 m. Ciūriche, Šveicarijoje, buvo įkurta bendruomenė, pasivadavusi „Laisvąja bažnyčia“, kurios nariai atsisakė krikštyti kūdikius. Taip atsirado radikalusis Reformacijos sparnas.

Šiuo metu pasaulyje baptistų Bažnyčioms priklauso daugiau kaip 110 milijonų pakrikštytų narių, 220 tūkst. bendruomenių. Šios bendruomenės neturi vienodos liturgijos, centralizuotos teologijos,

tačiau turi būdingų viso pasaulio baptistams bruožų:

- vienintelis tikėjimo šaltinis – 66 kanoninės Šventojo Rašto knygos,

- Bažnyčios nariais gali tapti tik savarankiškai apsisprendę būti Kristaus sekėjais žmonės, kurie savo tikėjimą paliudija krikštu. Krikštijama vardan Tėvo, Sūnaus ir Šventosios Dvasios visiškai pavidindant vandenyje,

- visi Bažnyčios tarnautojai yra renkami narių susirinkime,

- Bažnyčia ugdo savo narių misijų dvasią, vykdant didįjį Kristaus paliepimą: „Eikite į visą pasaulį ir skelbkite Evangeliją visai kūrinijai. Kas įtikės ir pasikrikštys, bus išgelbėtas“ (Mk 16,15–16).

Lietuvoje pirmoji baptistų bendruomenė susikūrė 1841 metais Klaipėdoje. 1851 m. ji jau turėjo daugiau nei 200 narių ir pasistatė pirmuosius maldos namus, tebesančius iki šiol. Didžiojoje Lietuvoje seniausia – Kauno-Šančių bendruomenė. Tarpukaryje jau buvo trylika baptistų bendruomenių, kurios nuo 1933 m. buvo susijungusios į Lietuvos baptistų sąjungą.

1945 m. Lietuvos baptistai kartu su Latvijos ir Estijos tikėjimo broliais tapo TSRS evangelikų krikščionių baptistų sąjungos nariais.

1989 m. bendruomenių atstovų konferencijoje buvo nuspręsta atnaujinti savarankišką Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjungos (LEBBS) veiklą ir atkurti narystę Pasauliniame baptistų aljanse (įkurtas 1905 m.). Sąjunga priimta į Europos baptistų federaciją (įkurta 1949 m.). Šiuo metu LEBBS Tarybos pirmininkas – Irmantas Pinkoraitis, Vilniaus Naujojo Testamento baptistų bendruomenės pastorius.

2001 m. gyventojų surašymo duomenimis baptistų ar „laisvųjų bažnyčių“ bendruomenėms save priskyrė 1249 asmenys. 2003 m. nuo Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjungos atsiskyrė „laisvųjų krikščionių“ bažnyčia, kurios sudarė atskirą bendriją – Laisvųjų krikščionių bažnyčia. Laisvųjų krikščionių veiklą Lietuvoje remia menonitai. 2009 m. viduryje Lietuvoje veikė mažiausiai 27 baptistų ar laisvųjų krikščionių bendruomenės. Iš jų 8 bendruomenės priklausė Klaipėdoje būstinę turinčiai Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjungai (LEBBS), 6 bendruomenės – Laisvųjų krikščionių bažnyčiai (būstinė – Kaune), kitos bendruomenės neįeina į Lietuvoje veikiančias sąjungas ar asociacijas, dalis jų buvo įsteigtos misionierių iš vakarų.

2005 metais įkurtas Baptistų ir anabaptistų istorijos tyrimo centras, kurio vadovas – Albertas Latužis, 2009 m. išleidęs knygą „Po Jo sparnais: Baptistų istorija Lietuvoje, 1841-1990“.

Parengta pagal informaciją žiniasklaidoje ir internetinėse svetainėse

Vienuolio Tomo Kempiečio* malda:

Mano Dieve, išlaisvink mūsų širdis nuo įtarumo, kartumo, pykčio, - viso to, kas skiria, kas gali sumažinti mūsų meilę Tau ir vienas kitam.

*Tomas Kempietis gimė apie 1380 m. Pareiņėje. 2010 m. išleista jo knyga „Kristaus sekimas“.

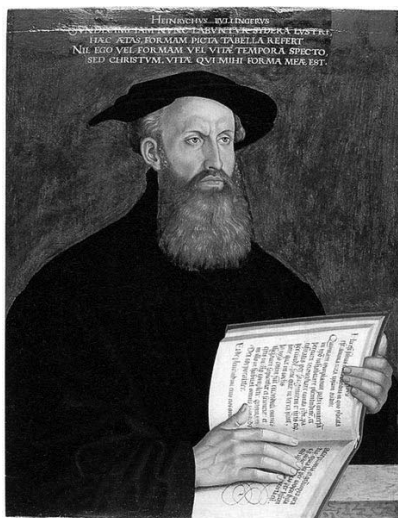
Knygos „Lietuvos reformatų tikėjimo pagrindai“ pristatymas Panevėžyje

2012 m. kovo 16 d. į popietę Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės Bitės viešosios bibliotekos konferencijų salėje, į knygos „Lietuvos reformatų tikėjimo pagrindai“ – Heinricho Bullingerio „Antrasis šveicariškasis išpažinimas“ sutiktuves gausiai rinkosi panevėžiečiai. Smagu buvo matyti daug brandžių, išsilavinusių žmonių, besidominčių evangelikų reformatų tikėjimu.

Popietę tema „Antrasis šveicariškasis išpažinimas“ – evangelikų kunigaikščių Radvilų išpažinimas“ pradėjo Panevėžio evangelikų reformatų parapijos administratorius kun. Raimondas Stankevičius. Jis pristatė pagrindinį pranešėją – Lietuvos evangelikų reformatų vicesuperintendentą kun. Rimą Mikalauską ir apgailestavo, kad dėl ligos negalėjo atvykti teologas Holger Lahayne.

Parapijos choras pagiedojo Oskar Ahnfelt giesmę „Tik viena diena“. Toliau visi klausėsi vicesuperint. kunigo Rimo Mikalausko pranešimo. Pirmiausia kunigas pasidžiaugė, kad į susitikimą atvyko nemažai panevėžiečių ir perdavė kuo nuoširdžiausius sveikinimus nuo Lietuvos ev.reformatų gen. superintendente kun. Tomo Šerno, parašiusio įvadą šiam veikalui „Ilgai lauktas lietuviškas tikėjimo dokumentas“.

Ekrane pasirodė Išpažinimo sudarytojo Heinricho Bullingerio (1504-1575) portretas. Šį savo tikėjimo dokumentą jis parašė, kai susirgęs maru buvo atsідūręs mirties akivaizdoje. Kurfiursto Frydricho paprašytas suformuluoti argumentuotą aiškinamąjį raštą, kuris apgintų reformatų tikėjimą kaip teisėtą ir ortodoksišką prieš katalikus ir liuteronus, Bullingeris nusiuntė savo tikėjimo išpažinimą bei tikėjimo išaiškinimus. Frydrichui nepaprastai patiko. Bullingerio suformuluotas reformatų Tikėjimo išpažinimas buvo gerai įvertintas ir T. Bėzos – po Kalvino mirties tapusio jo įpėdiniu, Ženevos vadovu. Dokumentas tuojau buvo išverstas iš lotynų kalbos į vokiečių ir pirmą kartą išspausdintas Ciuriche 1566 m. kovo 12 d. *Antrasis šveicariškasis*

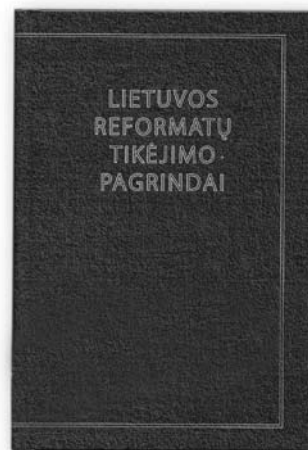
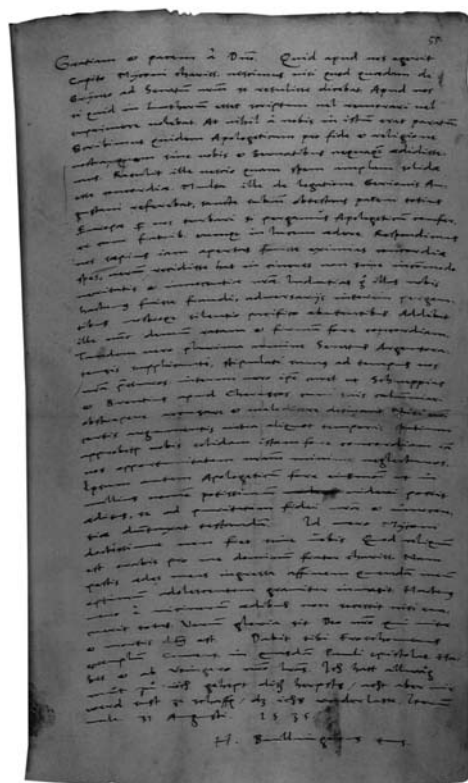
išpažinimas greit buvo išverstas į daugelį nacionalinių kalbų bei priimtas pagrindiniu reformatų Tikėjimo išpažinimu įvairiose Europos šalyse, tarp jų ir Lenkijos – Lietuvos valstybėje. Svarbiausia nuostata – Evangelija turi būti skelbiama visiems suprantama – liaudies kalba.

Kun. R. Mikalauskas priminė ir garbingą Lietuvos didikų Radvilų giminę – Reformacijos pradininkus Lietuvoje, o parapijietis Anicetas Kutrevičius padeklamavo savo kūrybos eilėraščių „Radvilų aidas“, skirtą Radvilų palaikų perlaidojimui Dubingiuose.

Antroje susitikimo dalyje vicesuperintendentas kalbėdamas pabrėžė, kad tikėjimo tiesų reikia mokyti vaikus.

Renginio pabaigoje choras pagiedojo Padėkos giesmę. Oficialioji dalis baigėsi. Dar gerą pusvalandį Agapėje kunigai atsakinėjo į pateiktus rūpimus klausimus, o įsigijusieji knygas galėjo gauti vicesuperintendente autografa.

Esame dėkingi Gabrielės Petkevičaitės Bitės viešosios bibliotekos darbuotojams už suteiktą

Antrasis šveicariškasis išpažinimas su šiuolaikiniu komentaru

galimybę surengti įdomų knygos pristatymą visuomenei.

Sigita Audickienė

I N F O R M A C I J A

Kovo 2 d. Lietuvoje vakarinėmis pamaldomis buvo paminėta Pasaulinė Moterų Maldos diena. Kasmet kovo mėnesio pirmąjį penktadienį įvairių konfesijų tikintieji mini Pasaulinę Maldos dieną ir meldžiasi vis už kitos šalies skriaudžiamas, engiamas moteris. Šįmet buvo meldžiamasi už Malaizijos moteris ir vaikus. Jų šalies moterys ir pasiūlė Maldos dienos temą „Telaimi teisingumas“. Vilniuje toks renginys vyko Mokytojų namuose, Biržuose – Jungtinės metodistų bažnyčios patalpose.

Kovo 3 d. kun. Rimas Mikalauskas Vilniuje, į naujuosius parapijos namus, sukviėtė grupę įvairių profesijų, bet vieno tikslo vedamų žmonių: išjudinti didžiulį kalną – XXI a. evangelikų reformatų giesmyno leidybą. Versti Dovydo psalmes pagal Ženevos psalmyno melodijas pakviesta chorvedė, kompozitorė Tamara Blažienė.

Kovo 24 d. Lietuvos Biblijos draugija, šįmet mininti savo veiklos 20-

metį, Vilniaus Universiteto Auloje surengė Konferenciją, kurią malda pradėjo Draugijos Prezidentas, Romos katalikų kun. Ramūnas Mizgiris OFM, vedė liuteronų vysk. Mindaugas Sabutis, apie Draugijos istoriją pasakojo jos buvęs direktorius dr. Mykolas Mikalajūnas, Draugijos veiklą pristatė dabartinė direktorė Vilhelmina Kalinauskienė, bendrą pranešimą „Kodėl Biblija yra skaitoma“ perskaitė vysk. M. Sabutis ir dr. Ingrida Gudauskienė, apie savo išgyvenimus Sibire pasakojo gydytoja, trečios kartos baptistė Nijolė Inkėnaitė

Latuzienė, graikiškai ištrauką iš N. Testamento Jono evangelijos skaitė aktorė Dalia Michelevičiūtė, giedojo solistas Liudas Mikalauskas, jam vargonais akompanavo Renata Moraitė, vargonavo Renata Marcinkutė Lesieur.

Gegužės 4 d. Panevėžyje vyks Lietuvos Evangeliškos Bažnytinės Muzikos Sandaugos (LEMS) organizuojama vaikų solistų, vokaliųjų ansamblių ir chorų šventė – „Giesmių giesmelė“.

Birželio 2 d. – LEBMS kviečia evangelikų bažnyčių suaugusiųjų chorus į Giesmių šventę Tauragės Martyno Mažvydo ev. liuteronų bažnyčioje, mininčioje 170 metų pastatymo jubiliejų (bažnyčia pastatyta 1842 m.).

Birželio 9 d. Latvijos sostinėje Rygoje vyks Baltijos šalių jaunimo festivalis, kurį organizuoja Billy Grahamo evangelistinė asociacija (BGEA), bendradarbiaudama su Baltijos šalių Bažnyčiomis. Festivalis sukviets tūkstančius jaunuolių iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, kurie galės džiaugtis jaunimui skirta muzikine programa. Rygos arenoje pamokslaus evangelistas Franklinas Grahamas. Organizatoriai kviečia bažnyčias užsisakyti autobusus, kurie nuveš į Rygoje vyksiantį renginį bei sugrąžins namo. Tai galima padaryti apsilankius festivalio svetainėje www.byf2012.lv/lt.

Sveikiname

Parapijietę ZANĘ VALIONIENĘ,
kovo 26 d. sulaukus garbingo 95-ųjų metų Jubiliejaus!

Linkime sveikatos, saulėtų,
Viešpaties malonės globojamų metų!

Vilniaus ev. reformatų parapijos taryba

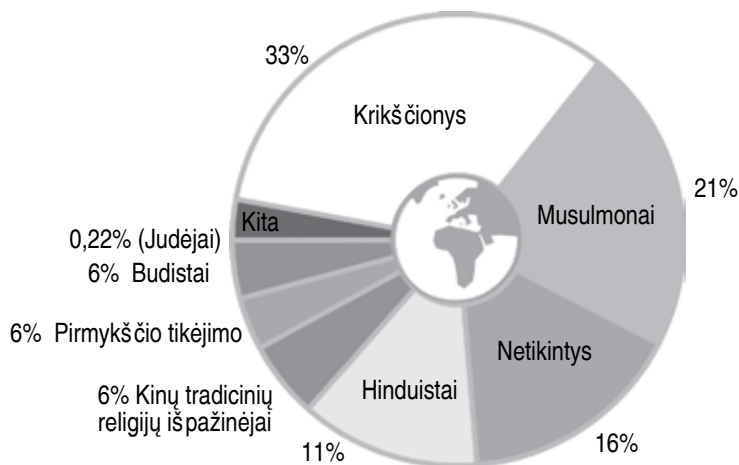
Sveikiname

Lietuvos Biblijos draugijos
20-ečio proga sveikiname
pirmąjį, ilgametį jos direktorių,
LERB kuratorių
DR. MYKOLĄ MIKALAJŪNĄ
ir nuo Draugijos įkūrimo
valdybos (tarybos) narę,
LERB kuratorę
DR. RENATĄ BAREIKIENĘ.

„Vilniaus reformatų žinių“ leidėjai

Krikščionys sudaro trečdalį planetos gyventojų

Krikščioniško sociologinių tyrimų centro „Pew Research Center“ - Religijos ir visuomeninio gyvenimo forumo tyrėjų paskelbto pranešimo „Krikščionybė pasaulyje“ duomenimis pastaruoju metu pasaulyje gyvena apie 2,18 milijardo krikščionių – t. y. beveik trečdalis planetos gyventojų. Daugiausia krikščionių gyvena JAV – 247 milijonai; Brazilija – antroji pagal krikščionių skaičių šalis, kurioje 175 milijonai krikščionių, taigi kas dvyliktas pasaulio krikščionis yra brazilas (8%). Trečioji šalis šiame sąraše – Meksika, joje gyvena 108 milijonai krikščionių. Krikščionys gyvena daugiau nei 200 valstybių, tačiau nė vienas žemynas negali būti laikomas „krikščionybės centru“.

Viena iš pranešime pabrėžiamų tendencijų – krikščionių skaičiaus mažėjimas Europoje. Dabar čia gyvena beveik ketvirtadalis visų krikščionių (26 proc.). O prieš 100 metų – 1910 metais Europoje gyveno du trečdaliai krikščionybės išpažinėjų. Jei 1910 metais 95 proc. europiečių buvo krikščionys, tai dabar – tik 76 proc.

Tyrimo duomenimis, daugiau kaip trečdalis krikščionių (37 proc.) gyvena Šiaurės ir Pietų Amerikoje bei Karibų baseino šalyse, 24 proc. – Afrikos šalyse, 13 proc. – Azijos-Ramiojo vandenyno regione. Tyrėjai pažymi, kad per pastarąjį šimtmetį krikščionių skaičius pasaulyje išaugo daugiau nei 3 kartus:

nuo 600 milijonų tikinčiųjų 1910 metais iki 2,18 milijardo šiomis dienomis. Mažiausiai krikščionių gyvena Artimųjų Rytų regione bei Šiaurės Afrikoje. Regione, kuriame krikščionybė gimė, krikščionys tesudaro 4 proc. gyventojų.

Tačiau gyventojų prieaugis buvo dar spartesnis – per pastarąjį šimtmetį gyventojų padaugėjo nuo 1,8 milijardo iki 6,9 milijardo. Tokiu būdu krikščionių skaičiaus augimas lieka beveik toks pat kaip ir prieš 100 metų.

Krikščionių skaičius sparčiai auga Afrikoje bei Azijos-Ramiojo vandenyno regione, kur krikščionybės išpažinėjų XX amžiaus pradžioje buvo mažai. 1910 metais krikščionys sudarė 9 proc. šio regiono gyventojų, o 2010 metais – 63 proc. Pavyzdžiui, Nigerija pagal krikščionių skaičiaus augimą 2 kartus aplenkė Vokietiją – protestantų Reformacijos tėvynę.

Tyrimo duomenimis, beveik pusę visų pasaulio krikščionių sudaro katalikai. Protestantai sudaro 37 proc., stačiatikiai – 12 proc. Tad krikščionybė yra gausiausia pasaulio religija. Antroje vietoje lieka islamas, kurį išpažįsta 1,5 milijardo žmonių (šiek tiek mažiau nei ketvirtadalis planetos žmonių).

Atliekant tyrimą „Krikščionybė pasaulyje“ buvo tirtos visos pasaulio šalys, panaudota 2400 šaltinių.

Lietuvos reformatų Bažnyčios vadovybė:

**Gen. superintendentas
kun. Tomas Šernas**
gyv. Vilniuje, mob. 8 687 56 846

**Lietuvos ev. reformatų
Konsistorijos prezidentas
krt. dr. Mykolas Mikalajūnas**
mob. 8 686 24 562
Interneto svetainės adresas
www.ref.lt

Lietuvos reformatų dvasininkai:

**Vicesuperintendentas
kun. Rimas Mikalauskas**
gyv. Biržuose, mob. 8 686 66 383,

kun. Raimondas Stankevičius
gyv. Vilniuje, mob. 8 655 43 678

kun. Sigita Švambarienė
gyv. Biržuose, mob. 8 681 66 661

kun. Tomas Sakas
gyv. Klaipėdoje, mob. 8 656 45 016

kun. dr. Kęstutis Daugirdas
gyv. Vokietijoje

diak. Gitana Gasiūnaitė
gyv. Prahoje
el. p. saules_miestas@yahoo.com

lektorius Neilas Čijunskas,
gyv. Klaipėdoje, tel. 8 612 58 731

Parapijos vadovybės telefonai:

**Seniūnų tarybos pirmininkė
Vida Cupreva** 236 3224 d.,
mob. 8 673 04 537,
pavduotoja Danguolė Juršienė
219 1109 d., 241 6981 n.,
mob. 8 612 20 402

Seniūnės:

Dalija Gudliauskienė
242 9118, mob. 8 685 74 951,

Donata Indriūnaitė
234 2824, mob. 8 673 84 929

Olga Tamulėnaitė
277 0314, mob. 8 626 50 879

Laiškus redakcijai galite rašyti:
Gerosios Vilties 1A, Vilnius,

Vilniaus ev. reformatų parapijos raštinė,
el.paštas: dalija@mail.lt

**Parengė Dalija Gudliauskienė,
Korektorė Dalia Pronskietytė**

Leidėjas:
Vilniaus ev. reformatų parapija
Tiražas 100 egz.

Leidėjai straipsnius taiso ir trumpina
savo nuožiūra

**Laikraštis platinamas už auką.
Leidžiamas tik iš surinktų aukų.**

